

Klasa VII B

19-21 kwietnia 2021 r. – 2 godz. lekcyjne

Lekcja

Temat: Niezwykłość świata przedstawionego w „Balladynie” Juliusza Słowackiego.

Cel lekcji:

- zapisujesz w punktach plan wydarzeń
- określasz sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek
- wyjaśniasz rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie
- wyjaśniasz, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę
- tłumaczysz, czym dla każdej z sióstr jest miłość
- analizujesz słowa i postępowanie obu sióstr
- wskazujesz zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterów
- wymieniasz wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadaje im tytuły
- analizujesz losy wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Słowackiego i wyjaśniasz, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe

Praca domowa

Obejrzyj

<https://youtu.be/fUmg4Fo5h7Y>

Na podstawie filmu i informacji w podręczniku w sposób ciekawy stwórz notatkę o życiu i twórczości Słowackiego. Prace prześlij do oceny.

1. Plan wydarzeń.
2. Uzupełnij tekst zgodnie z treścią lektury.
3. Czas.
4. Miejsce.
5. Wydarzenia.
6. Bohaterowie.

- Z podanych propozycji wybierz imiona bohaterów „Balladyny”. Zapisz je w wyznaczonym miejscu.

Guślarz, Balladyna, Zakonnik, Grabiec,
Malina, Wdowa, Kirkor, Alina, Starzec,
Gralon, Pustelnik, Ogrodnik, Kostryn,
Goplana, Wiedźma

- Uzupełnij plan wydarzeń przedstawionych w utworze „Balladyna”.

1. Przybycie Kirkora do chaty wdowy.
2. ....
3. ....
4. Ślub Balladyny i Kirkora.
5. ....
6. ....
7. Zdobywanie władzy przez Balladynę.
8. ....

- Uzupełnij tekst zgodnie z treścią lektury.

Za radą ..... do chaty Wdowy przyjechał ....., który chciał ożenić się z jedną z dwóch jej córek: ..... lub ..... Dziewczęta poszły do lasu, by nazbierać ..... Żoną księcia miała zostać ta z sióstr, która przyniesie więcej owoców. W lesie ..... zabiła ..... Od chwili popełnienia zbrodni na ..... morderczyni pojawiła się .....

- Wymień trzy miejsca, w których rozgrywa się akcja dramatu.

- .....
- .....
- .....

- Odpowiedz, kto i do kogo wypowiada podane słowa.

O panie! jeśli w zamku są czeluście,
Z czeluści ogień bucha, a ty każesz
Wskoczyć? to wskoczę. Jeśli na odpuscie
Książd nie rozgrzeszy, to wezmę na siebie
Śmiertelne grzechy, którymi się zmażesz.

- Zamaluj kratkę przy właściwej odpowiedzi na każde pytanie.

- Dlaczego Goplana wpłynęła na losy Balladyny?

- ☐ A Była zazdrosna o Kirkora.
- ☐ B Chciała ukarać złą dziewczynę.
- ☐ C Była zazdrosna o Grabca.
- ☐ D Miała zamiar skłócić ją z rodziną.

- W jaki sposób Balladyna wyjaśniła matce zniknięcie Aliny?

- ☐ A Powiedziała, że siostra nie żyje.
- ☐ B Przyznała się do morderstwa.
- ☐ C Okłamała matkę, mówiąc, że Alina uciekła z domu rodzinnego.
- ☐ D Wymyśliła, że siostra zabiła w lesie.

- Jak Balladyna zachowała się wobec matki?

- ☐ A Przyjęła ją z radością pod swój dach.
- ☐ B Zamknęła staruszkę w wieży, gdzie kobieta zmarła z głodu.
- ☐ C Dała jej garść złotych monet i odprawiła do chaty w lesie.
- ☐ D Wyparła się matki i wygnała ją z zamku, nie troszcząc się o los staruszki.

- W co Goplana zamieniła Grabca?

- ☐ A W wierzbę.
- ☐ B W grabie.
- ☐ C W kruka.

- Podkreśl linią prostą określenia Aliny, a linią falistą – Balladyny.

szczerza, dobra, posępna, leniwa, pracowita, harda,
zazdrosna, okrutna, naiwna, wrażliwa, nieuczciwa,
wesoła, fałszywa, mściwa, prostolinijna, obojętna, czuła

- Wybierz jednego bohatera utworu i podaj trzy wydarzenia, w których uczestniczyła ta postać.

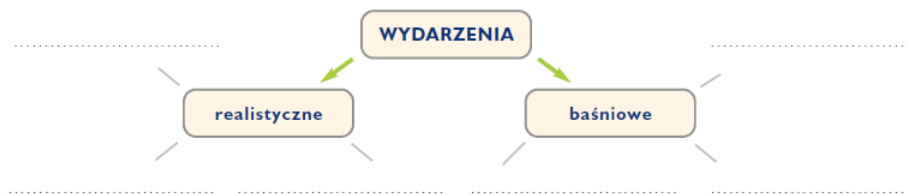
- .....
- .....
- .....

- Odszukaj hasło ukryte w diagramie. Rozpocznij od drugiego pola i przeskakuj za każdym razem o tę samą liczbę kratek, aby odczytać kolejne litery. Zapisz odgadniętą nazwę i wyjaśnij, która z postaci dramatu przebywała w tym miejscu.

B	J	T	A	E	K	L	Z
							I
R	T	D	O	U	A	I	O
A							
K	O	K	T	G	I	H	O
							C

7 Zapisz po trzy przykłady wydarzeń realistycznych i baśniowych, przedstawionych w utworze. **2 p.**

- 8 Uzupełnij tabelę, wpisując w każdą z rubryk co najmniej trzy imiona bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego.

2 p.

Postacie rzeczywiste	Postacie fantastyczne

- 9 Połącz związki frazeologiczne z ich wyjaśnieniami. Następnie podkreśl te frazeologizmy, które wiążą się z treścią „Balladyny”.

2 p.

zachować twarz •	• pozostawić kogoś bez opieki
zostawić kogoś na łasce losu •	• przepaść bez wieści
zapaść się pod ziemię •	• zmierzać do celu, nie przebierając w środkach
iść po trupach •	• pozostać wiernym swoim zasadom w trudnej sytuacji

- 10 Na podstawie dramatu Juliusza Słowackiego oraz dwóch wybranych przez Ciebie przykładów literackich napisz wypracowanie, w którym udowodnisz, że nie ma zbrodni bez kary.

15 p.

.....

.....

.....

.....

Zadania z „Balladyny” Juliusza Słowackiego.

Zadanie 1.

W „Balladynie” Juliusza Słowackiego pewne przedmioty i zjawiska posiadają ważne znaczenie symboliczne. Objasnij przerośny sens tych, które podano poniżej.

1. Znamię na czole głównej bohaterki-

.....

.....

2. Piorun-

.....

.....

3. Serce-

.....

.....

4. Korona –

.....

.....

5. Noż-

.....

.....

Zadanie 2

Klasa VII B

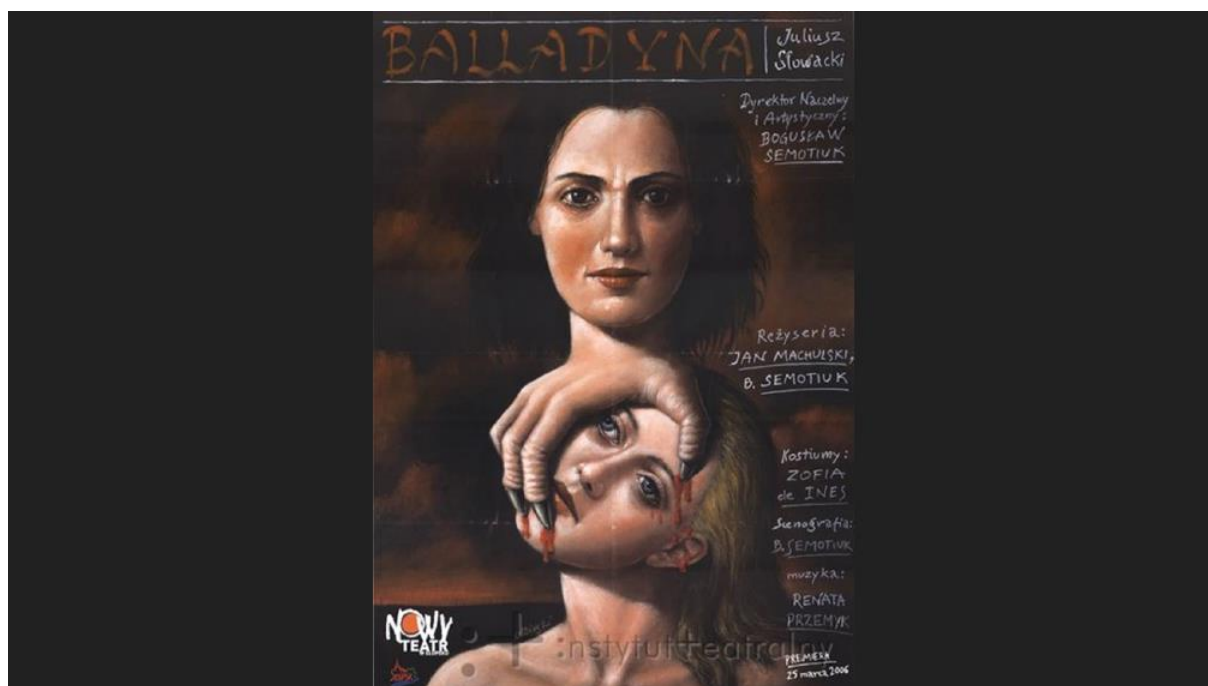
22 kwietnia 2021 r. – 2 godz. lekcyjne

Lekcja

Temat: Piszemy charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny.

Cel lekcji:

- wskazujesz elementy składające się na charakterystykę
- stosujesz trójdzielną kompozycję przy pisaniu charakterystyki
- stosujesz słownictwo właściwe charakterystyce
- określasz cechy bohaterki na podstawie powieści
- przygotowujesz elementy charakterystyki

- Grupa 1: Kim są bohaterki? Czego i od kogo się o nich dowiadujemy, zanim poznamy je w scenie III aktu I? Jak wyglądają?
- Grupa 2: Jaki jest stosunek obu dziewcząt do matki?
- Grupa 3: Jak siostry zachowują się wobec Kirkora? Jak zabiegają o jego względy?
- Grupa 4: Jakie oczekiwania wiążą dziewczęta z ewentualnym zamążpójściem?
- Grupa 5: Jakie są wzajemne relacje sióstr?
- Grupa 6: Co się dzieje z bohaterkami podczas zbierania malin?
- Grupa 7: Jakie uczucia wobec siostry-rywalki żywi Balladyna? Jaką postawę w rywalizacji z siostrą przyjmuje Alina?

Charakterystyka porównawcza jest możliwa, gdy charakteryzuje się więcej niż jedną postać, porównując je ze sobą. Można tu zastosować dwa rodzaje kompozycji:

I. Kompozycja łatwa

1. najpierw charakterystyka pierwszej osoby,
  2. potem charakterystyka drugiej osoby,
  3. w końcu porównanie ze sobą tych osób:
- a) podobieństwa
  - b) różnice
  - c) wnioski:
    - przyczyny podobieństw i różnic
    - konsekwencje podobieństw i różnic

Charakterystyka porównawcza jest możliwa, gdy charakteryzuje się więcej niż jedną postać, porównując je ze sobą. Można tu zastosować dwa rodzaje kompozycji:

II. Kompozycja trudna

1. **równoległa** charakterystyka wszystkich postaci pod względem wybranych cech:
    - a) wygląd 1. osoby i 2. osoby
    - b) zachowanie 1. osoby i 2. osoby
  2. w zakończeniu podsumowanie charakterystyki:
    - a) podobieństwa
    - b) różnice
- wnioski, przyczyny podobieństw i różnic,
  - konsekwencje podobieństw i różnic.
-

Klasa VII B

23-26 kwietnia 2021 r. – 2 godz. lekcyjna

Lekcja

Temat: Czy „Balladyna” J. Słowackiego to dramat o władzy, winie i karze?

Cel lekcji:

- przedstawiasz w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy
- tłumaczysz, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadniasz swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu
- wyjaśniasz, jaką rolę w dramacie odgrywa złota korona Popielów i czego jest symbolem
- podajesz przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki
- omawiasz zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni
- wyjaśniasz, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć

Czytamy:

- Wypowiedź Goplany po znalezieniu ciała Aliny - scena I aktu II (*Ach, okropność... Jak siostry płaczem...*)
- Dialog między Balladyną a Goplaną - scena I aktu II (*Wiatr goni... - Malują zorze...*)

- Co sprawia, że Balladyna wraca na miejsce zbrodni?
- W jakim stanie psychicznym tam wraca?
- Jak Balladyna reaguje na wypowiedzi rzekomej Aliny?
- Jak przyjmuje sugestie, że to co się stało, było złym snem?

Czytamy:

- monolog Goplany kończący scenę I aktu II rozpoczynający się od słów “Ale bądź spokojna...” do końca.

- O czym zapewnia Goplana Balladynę?
- Co jej przepowiada?
- Przed czym jej nie przestrzegała?

PRZEPOWIEDNIA GOPLANY	WYDARZENIE BĘDĄCE SPEŁNIENIEM PRZEPOWIEDNI – PRZEŻYCIA BALLADYNY
„Ale na czole plama zostanie czerwona [...] Ta plama nie zejdzie z czoła”	
„Każda lilija albo róża biała I na ślubie i po ślubie Będzie plamami szkarłatu Na wszystkich liściach Czerwona”	
„Usychaj wiecznie tajemnicy męką”	
„Każda malina może ciebie zdradzi”	
„Ta wierzba ciebie widziała, Korą wyśpiewa... Lękaj się drzewa!”	
„A ręka zbrodni dalej zaprowadzi”	
„Ale natura zbrodnią pogwałcona Mścić się będzie...”	

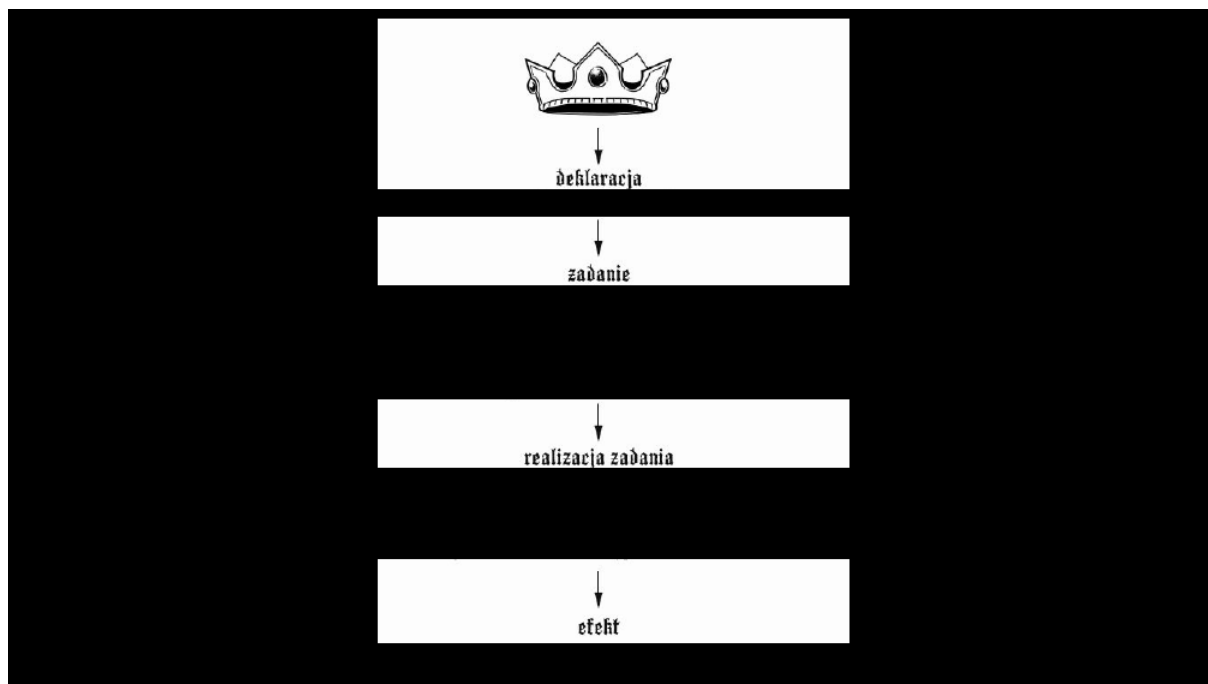
Co zyskała Balladyna dzięki małżeństwu z Kirkorem?

Ingerencja Goplany w życie Balladyny oraz jej ślub z Kirkorem to początek drogi bohaterki do zdobycia władzy.

Wynotuj wszystkie okoliczności (przypadkowe i zamierzone), które prowadzą do koronacji złej siostry (w schemacie).

Klasa VII B

28 kwietnia 2021 r.

Lekcja

Temat: Praca klasowa. Przed egzaminem.

Cel lekcji:

- wykazujesz się wiedzą
- czytasz i wyszukujesz informacje
- piszesz dłuższą i krótszą formę wypowiedzi.

Prace, które wykonamy:

1. O co zapytałbyś Balladynę, gdybyś mógł z nią porozmawiać? Napisz wywiad z bohaterką. (5 pytań i 5 odpowiedzi).

2. Twoja klasa zamierza wystawić *Balladynę* J. Słowackiego. Zredaguj zaproszenie na tę uroczystość, które wręczysz kolegom z klasy. Pamiętaj, aby napisać dwa argumenty zachęcające do przyjścia na spektakl.
3. Czy jeden zły uczynek, jedna krzywda wyrządzona drugiemu człowiekowi wystarczy, aby przejść na „ciemną stronę mocy”? Odpowiedz na pytanie w formie rozprawki. Odwołaj się do „*Balladyny*” i innego utworu literackiego.
4. Obejrzyj plakat teatralny. Wskaż dwa elementy graficzne, które nawiązują do utworu Juliusza Słowackiego. Swojej odpowiedzi udziel pełnym zdaniem.

